

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**İSTANBUL – ZEYTİNBURNU'NDA ULUSÖTESİ KENTLEŞME AKTÖRLERİ
OLARAK TÜRK KÖKENLİ GÖÇMENLER**

**DOKTORA TEZİ
Yasemin ÇAKIRER
502042907**

**Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 12 Şubat 2011
Tezin Savunulduğu Tarih : 1 Şubat 2012**

**Tez Danışmanı: Prof.Dr. Gülden ERKUT
Diğer Jüri Üyeleri: Prof.Dr. Nilgün ERGUN
Prof.Dr. Ayşenur ÖKTEN (YTÜ)
Prof. Dr. Korkut TUNA (İÜ)
Doç. Dr. Özlem ÖZÇEVİK**

ŞUBAT 2012

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	v
KISALTMALAR.....	vii
ÇİZELGE LİSTESİ.....	ix
ŞEKİL LİSTESİ	xi
ÖZET.....	xiii
SUMMARY	xv
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Amaç ve Önem	2
1.2 Kapsam.....	4
1.3 Yöntem.....	5
1.4 Süreç.....	9
2. ULUSLARARASI GÖÇE İLİŞKİN KURAM VE POLİTİKALAR	11
2.1 Dünyada ve Avrupa’da Uluslararası Göç.....	11
2.2 Uluslararası Göç Yönelik Kuramsal Arka Plan	15
2.3 Uluslararası Göç Politikaları	24
2.4 Bölüm Değerlendirmesi	31
3. ULUSÖTESİ GÖÇ VE ULUSÖTESİ KENTLEŞME	33
3.1 Ulusötesi Sosyal Alanlar ve Ulusötesi Göç	33
3.2 Ulusötesi Kentleşme.....	39
3.2.1 Sosyal sermaye	43
3.2.2 Sosyal ağ analizi	46
3.3 Ulusötesi Göç Yönelik Uygulamalı Araştırmalar	48
3.4 Bölüm Değerlendirmesi	53
4. TÜRKİYE VE İSTANBUL’DA ULUSLARARASI GÖÇ HAREKETLERİ	55
4.1 Türkiye’ye Yönelen Uluslararası Göç Türleri.....	59
4.2 Türkiye’de Göç Yönelik Yasal Çerçeve ve Politika.....	70
4.3 Türkiye’ye Yurtdışından gelen Göçmen ve Kurumsal Etkileşimi	73
4.4 Yurtdışından Gelen Göçmenlerin Türkiye’de Sosyo-Mekansal Alanları	77
4.5 İstanbul’da Uluslararası Göç ve Göçmen Grupları	80
4.6 Bölüm Değerlendirmesi	86

5. ZEYTİNBURNU ALAN ARAŞTIRMASI	87
5.1 Zeytinburnu İlçesinin Konumu ve Genel Bilgilendirme.....	88
5.2 Zeytinburnu İlçesi Sosyo-ekonomik ve Mekansal Özellikleri.....	89
5.3 Alan Araştırması Yaklaşımı ve Tasarımı	101
5.3.1 Araştırma evreni ve örneklem seçimi	101
5.3.2 Veri toplama yöntemi ve süreci.....	103
5.3.3 Sınırlılıklar	107
5.3.4 Veri analiz yöntemi	107
5.3.5 Kod kategorileri	110
5.3.6 Güvenirlik testi	112
5.4 Bölüm Değerlendirmesi.....	113
6. ZEYTİNBURNU ALAN ARAŞTIRMASI BULGULARI.....	115
6.1 Betimleyici Analiz	115
6.2 Doğrudan İçerik Analizi	119
6.2.1.Sosyo politik ağ ve bağ.....	126
6.2.2. Ekonomik bağ.....	158
6.2.3. Mekansal bağ	168
6.2.4. Sembolik bağ.....	179
6.3 Bölüm Değerlendirmesi.....	191
7. SONUÇ VE ÖNERİLER	193
7.1 Genel Değerlendirme	193
7.2 Sosyo Politik ve Ekonomik Düzeyde Ulusötesilik	194
7.3 Mekanda ve Sembolik Düzeyde Ulusötesilik	201
7.4 Araştırmanın Katkıları ve Sınırlılıkları	202
7.5 Diğer Araştırmalar için Öneriler	203
KAYNAKLAR	205
EKLER	217
ÖZGEÇMİŞ	253